
ΕΙΔΗΣΕΙΣ

6ο Διεθνές Συνέδριο Κλασσικῶν Σπουδῶν.— Ἡ ἀντίσταση καὶ ἡ ἀφομοίωση τοῦ ἀρχαίου πολιτισμοῦ (ἐλληνικοῦ καὶ λατινικοῦ) στὶς χῶρες ποὺ βρίσκονται γύρω ἀπὸ τὴ Μεσόγειο ἦταν τὸ γενικὸ θέμα τοῦ ἔκτου διεθνοῦς συνεδρίου κλασσικῶν σπουδῶν ποὺ πραγματοποιήθηκε στὴν Ἰσπανία ἀπὸ 1 μέχρι 6 Σεπτεμβρίου 1974. Τὸ συνέδριο ὀργανώθηκε ἀπὸ τὴν Διεθνῆ Ὅμοσπονδία Κλασσικῶν Σπουδῶν (Fédération Internationale des Associations d'Etudes Classiques — F.I.E.C.) καὶ εἶχε πρόεδρο τὸν καθηγητὴ τῆς ἀρχαίας ἐλληνικῆς φιλολογίας τοῦ Πανεπιστημίου τῆς Μαδρίτης, γνωστὸ φιλέλληνα κ. Manuel Fernández-Galiano. Τὸ συνέδριο τῆς ὁμοσπονδίας, στὴν ὁποία ἐκπροσωποῦνται ὅλες οἱ Ἑταιρεῖες κλασσικῶν σπουδῶν (Νότιας Ἀφρικῆς, Ἀργεντινῆς, Αὐστραλίας καὶ Νέας Ζηλανδίας, Αὐστρίας, Βελγίου, Βραζιλίας, Βουλγαρίας, Καναδᾶ, Τσεχοσλοβακίας, Δανίας, Ἰσπανίας, Η.Π.Α., Φινλανδίας, Γαλλίας, Ἀγγλίας, Ἑλλάδος, Οὐγγαρίας, Ἰρλανδίας, Ἰσραὴλ, Ἰταλίας, Ἰαπωνίας, Νορβηγίας, Ὀλλανδίας, Πολωνίας, Πορτογαλίας, Γερμανίας, Ρουμανίας, Σενεγάλης, Σουηδίας, Ἑλβετίας, Τουρκίας κ.ἄ. διεθνεῖς ἑταιρεῖες κλασσικῶν σπουδῶν) εἶναι καθιερωμένο νὰ γίνεται σὲ τακτὰ διαστήματα σὲ μιὰ ἀπὸ τίς πρωτεύουσες τῆς Εὐρώπης ἢ τῆς Ἀμερικῆς. Ἐγίνε ἤδη στὸ Παρίσι (1950), στὴν Κοπεγχάγη (1954), στὸ Λονδίνο (1959), στὴ Φιλαδέλφεια (1964) καὶ στὴ Βόνη (1969).

Ἡ μεγάλη αὐτὴ διεθνὴς συνάντηση κλασσικῶν φιλολόγων ἀπὸ ὅλον τὸν κόσμον πραγματοποιήθηκε αὐτὴ τὴ φορά κάτω ἀπὸ τὴν αἰγίδα τοῦ Διεθνοῦς Συμβουλίου Φιλοσοφίας καὶ Ἀνθρωπιστικῶν Ἐπιστημῶν, καθὼς καὶ τῆς Ἰσπανικῆς Ἑταιρείας Κλασσικῶν Σπουδῶν, καὶ συνδυάσθηκε μὲ ἕναν ἐπιστημονικὸ ἑορτασμὸ τῆς 240ῆς ἑκατονταετηρίδας ἀπὸ τὴ γέννηση τοῦ Πλάτωνος. Γι' αὐτὸ καὶ ὑπῆρξε ἰδιαίτερο τμῆμα τοῦ συνεδρίου ποῦ ἦταν ἀφιερωμένο σὲ εἰσηγήσεις σχετικὲς μὲ τὸν Πλάτωνα καὶ τὸ ἔργο του. Οἱ ἐργασίες τοῦ συνεδρίου περιέλαβαν βασικὲς εἰσηγήσεις ἐκτενέστερες γενικότερου ἐνδιαφέροντος καὶ ἀνακοινώσεις συντομώτερες, μὲ μέση διάρκεια ἕνα τέταρτο, ποῦ εἶχαν ἐνδιαφέρον εἰδικότερο, καὶ ἀναφέρονταν ὅλες σὲ θέματα κλασσικῆς φιλολογίας, ἀρχαιολογίας, παπυρολογίας καὶ ἱστορίας τῶν ἀρχαίων χρόνων. Οἱ βασικὲς εἰσηγήσεις περιστράφηκαν γύρω ἀπὸ τὸ γενικὸ θέμα, ποῦ, ὅπως εἶπαμε πιὸ πάνω, ἦταν ἡ μελέτη τῶν σπουδαίων φαινομένων ἀντίστασης, προσαρμογῆς καὶ ἀφομοίωσης τοῦ ἐλληνορωμαϊκοῦ πολιτισμοῦ ἀπὸ τοὺς πολιτισμοὺς τῶν μεσογειακῶν λαῶν, καὶ ἔγινε ἕνας γενικὸς ἀπολογισμὸς τῶν ἐπιτευγμάτων στὰ διάφορα πεδία τῆς ἔρευνας κατὰ τὰ τελευταῖα εἴκοσι πέντε χρόνια. Παράλληλα μὲ τὸν βασικὸ αὐτὸ στόχο, σύμφωνα μὲ τὸ πρόγραμμα τοῦ συνεδρίου, πραγματοποιήθηκε μιὰ ἐνδιαφέρουσα καὶ ἐκτενὴς συζήτηση πάνω στὸ θέμα τῆς σχέσης τῶν κλασσικῶν σπουδῶν μὲ τὴ σύγχρονη ἐπιστῆμη καὶ τεχνολογία. Οἱ ἀνακοινώσεις ἐξ ἄλλου ἀναφέρονταν σὲ νέες ἀπόψεις ἢ σημαντικὲς ἀνακαλύψεις στὸ πεδίο τῶν ἀρχαίων ἐλληνικῶν καὶ λατινικῶν ἐρευνῶν.

Οἱ εἰσηγήσεις καὶ οἱ ἀνακοινώσεις τοῦ συνεδρίου ἔγιναν στὴ Σχολὴ Φιλοσοφίας καὶ Φιλολογίας τοῦ Πανεπιστημίου τῆς Μαδρίτης, ἐκτὸς ἀπὸ τὴν πρώτη συνεδρία ποῦ ἔγινε στὸ Palacio de Congresos y Exposiciones, καὶ τὴν τελευταία ποῦ ἔγινε στὸ Ministerio de Información y Turismo. Ἡ συμμετοχὴ ξένων καὶ Ἑλλήνων ἐπιστημόνων ἦταν ἀθρόα. Ἐλαβαν μέρος χίλιοι περίπου ἐκπρόσωποι ὄλων τῶν εὐρωπαϊκῶν καὶ πολλῶν ἀμερικανι-

κῶν καὶ ἄλλων πανεπιστημίων. Ἀπὸ ἐλληνικῆς πλευρᾶς στὶς ἐργασίες τοῦ συνεδρίου παρευρέθησαν οἱ καθηγητὲς τῶν Φιλοσοφικῶν Σχολῶν τῶν Πανεπιστημίων Ἀθηνῶν καὶ Θεσσαλονίκης κ.κ. Κ. Γρόλλιος (μὲ τὴν ἀνακοίνωση *Un nouvel aspect sur la composition de l'ode d'Horace à Plancus*), Μ. Κοκολάκης, Ν. Κονομῆς, Γ. Κορρὲς (μὲ τὴν ἀνακοίνωση *Quelque chose de nouveau sur Schliemann et son œuvre*), Ν. Λιβαδάρας (μὲ τὴν ἀνακοίνωση *Ce que offrira l'édition de l'«Etymologicum Genuinum»*), Θ. Σαδικάκης (μὲ τὴν ἀνακοίνωση *Les vèpres éphésiennes de 88*), καὶ ὁ ὁμότιμος καθηγητὴς κ. Θ. Τζανετάτος. Στὴν καταληκτικὴ συνεδρίαση ὁ πρόεδρος τοῦ συνεδρίου, καθηγητὴς Manuel Fernández-Galiano, ἀναφέρθηκε μὲ θερμὰ λόγια στὰ δραματικὰ γεγονότα τῆς Κύπρου καὶ μίλησε γιὰ τὴ βαρβαρικὴ καταστροφὴ τῶν ἱστορικῶν μνημείων τῆς ἐλληνικῆς μεγαλονήσου κάνοντας ἐκκλήση γιὰ τὴ διάσωσή τους. Στὰ πλαίσια τοῦ συνεδρίου ὁργανώθηκε ἐκθεση βιβλίου, λαογραφικὴ ἐκδήλωση μὲ ἰσπανικοὺς λαϊκοὺς χοροὺς καὶ τραγούδια, ἡμερήσιες ἐκδρομὲς στὸ Toledo καὶ τὴν Segobriga καὶ μία τριήμερη ἀρχαιολογικὴ ἐκδρομὴ σὲ διάφορες πόλεις τῆς μεσημβρινῆς Ἰσπανίας.

Διεθνὲς Συμπόσιο ἐλληνικῆς καὶ βυζαντινῆς παλαιογραφίας. — Ἀπὸ 21-25 Ὀκτωβρίου 1974 συνήλθε στὸ Παρίσι, ὁργανωμένο ἀπὸ τὸ γαλλικὸ Ἐθνικὸ Κέντρο Ἐπιστημονικῆς Ἐρεῦνης (C.N.R.S.) διεθνὲς συμπόσιο γιὰ τὴν ἐλληνικὴ παλαιογραφία (*Colloque de paléographie grecque et byzantine*). Εἶχαν κληθῆ παλαιογράφοι καὶ κωδικολόγοι, παπυρολόγοι, διπλωματικοί, φιλόλογοι καὶ ἱστορικοί, καὶ σκοπὸς τοῦ συμποσίου, ὅπως ἀναγραφόταν στὴν πρόσκληση ποὺ ἀπηύθυνε τὸ C.N.R.S., ἦταν νὰ ἀνακοινωθοῦν οἱ ἐργασίες ποὺ συντελέσθηκαν κατὰ τὶς τελευταῖες δεκαετίες, καθὼς καὶ τὰ σχέδια γιὰ ἐργασίες μελλοντικῆς, νὰ ἐπισημανθοῦν τὰ νεότερα ἐπιτεύγματα καὶ οἱ καινούριες μέθοδοι τῆς ἔρευνας καθὼς καὶ ἡ σημασία τους γιὰ ὑστερότερες ἀναζητήσεις.

Τὸ Συμπόσιο εἶχε μοιρασθῆ σὲ δύο τμήματα, ἓνα παλαιογραφικὸ καὶ ἓνα διπλωματικό: τὸ πρῶτο τὸ διηύθυνε ὁ J. Irigoien, τὸ δεύτερο ὁ J. Bompaire, τὴ γενικὴ διεύθυνση εἶχε ὁ J. Glenisson, Διευθυντὴς τοῦ Ἰνστιτούτου Ἐρεῦνης καὶ Ἱστορίας τῶν κειμένων (*Institut de Recherche et d'Histoire des Textes*) τοῦ C.N.R.S. Οἱ ἐπιστημονικῆς ἀνακοινώσεις ἦταν εἴτε ἐκτενέστερες ἐκθέσεις (*rapports*) γιὰ γενικότερα θέματα, εἴτε συντομώτερες (15λεπτες) ἀνακοινώσεις (*communications*). Τὸ σύνολο τῶν ἐπιστημόνων ποὺ ἔλαβαν μέρος στὸ συμπόσιο ἦταν πάνω ἀπὸ 150· τὴν Ἑλλάδα ἀντιπροσώπευσαν οἱ καθηγητὲς Β. Ἀτσαλὸς καὶ Λ. Πολίτης τοῦ Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, ἡ κυρία Ἔρα Βρανούση τοῦ Κέντρου Βυζαντινῶν Ἐρευνῶν τοῦ Ε.Ι.Ε., καὶ ὁ κ. Π. Νικολόπουλος τῆς Ἐθνικῆς Βιβλιοθήκης· ἐπίσης ἀντιπροσώπευσε τὸ Πατριαρχικὸ Ἰδρυμα Πατερικῶν Μελετῶν τῆς Θεσσαλονίκης ὁ κ. Ε. Lambez· οἱ τρεῖς πρῶτοι παρουσίασαν καὶ ἐκθέσεις ἢ ἀνακοινώσεις.

Κατὰ τὴν πρώτη καὶ τὸ πρῶτὴ τῆς δευτέρας ἡμέρας (21-22 Ὀκτ.) τὰ δύο τμήματα συνεδρίασαν μαζί, τὸ ἀπόγευμα τῆς δευτέρας καὶ τὴν τρίτη (22-23 Ὀκτ.) οἱ συνεδριάσεις γίνονταν χωριστά. Στὸ παλαιογραφικὸ τμῆμα οἱ ἐκθέσεις καὶ οἱ ἀνακοινώσεις ἀφοροῦσαν τὴν ὕλη καὶ τὰ ὕλικά τῆς γραφῆς (χάρτης, μελάνι), θέματα κωδικολογίας (χαράκωση), τὴ βυζαντινὴ ὀρολογία. Ἰδιαίτερα ἐξετάστηκαν τὰ εἶδη τῆς γραφῆς (μεγαλογράμματη-μικρογράμματη), καὶ εἰδικότερα οἱ διαφορὲς παραλλαγὲς τῆς κατ' ἐξοχὴν βυζαντινῆς γραφῆς, τῆς μικρογράμματης, ἀπὸ τὸν 9ο αἰῶνα ὡς τὸν 17ο, ὥστε νὰ κατορθωθῆ μὴ ἀκριβέστερη χρονολόγησις ἢ γεωγραφικὴ κατανομή· ἔτσι ἐπισημάνθηκαν διαφορὲς παραλλαγὲς τῆς ἀρχῆς τῆς μικρογράμματης (Follieri), ἓνα ἰδιαίτερο εἶδος γραφῆς τοῦ 10ου αἰῶνα (ἢ «*minuscule bouletée*», Irigoien), ἢ «ἀρχαϊστικὴ» γραφὴ τοῦ 13ου-14ου αἰῶνα (Hunger), ἢ μοναστικὴ τοῦ 14ου αἰῶνα (Πολίτης), ἓνα ἰδιαίτερο εἶδος γραφῆς στὴν Κύπρο τὸν 14ο

αίωνα («bouclée», Canart), επίσης οι διάφορες γραφές της εποχής της 'Αναγέννησης. Στο διπλωματικό τμήμα παρουσιάστηκαν εκθέσεις για τα έγγραφα του 'Αγίου Όρους, της Πάτμου (Ε. Βρανούση), για τα πρακτικά του 14ου αιώνα (Lefort), τα πατριαρχικά έγγραφα (Dargouzes), καθώς και για τα σερβικά και μολδοβλαχικά. 'Η τέταρτη ημέρα είχε αφιερωθεί σε συζητήσεις (table ronde) για τις τρέχουσες εργασίες είτε στο πεδίο της διπλωματικής (προεδρία Α. Guillou), είτε της κωδικολογίας (προεδρία J. Paranelle), καθώς και για τα προβλήματα της ορολογίας της γραφής και της κωδικολογικής περιγραφής (Α. Samaran - Ρ. Canart). Τέλος την τελευταία ημέρα οι συνέδροι επισκέφθηκαν έκθεση ελληνικών χειρογράφων στην 'Εθνική Βιβλιοθήκη (όργανωμένη από την Μ.Λ. Concasty και τον Ch. Astruc), καθώς και ελληνικών παπύρων στο 'Ινστιτούτο Παπυρολογίας της Σορβόνης, και τα εργαστήρια του Κέντρου 'Ερεύνης και Συντηρήσεως των μνημείων της γραφής.

'Η συγκέντρωση τόσων πολλών ειδικών επιστημόνων σε διεθνές επίπεδο, που ανάμεσα τους βρίσκονταν και επιστήμονες επιφανείς στον κλάδο τους, καθώς και ο πλούτος και η ποικιλία των θεμάτων, και η υποδειγματική από κάθε άποψη οργάνωση, συνετέλεσαν στην απόλυτη επιτυχία του πρώτου στο είδος του Συμποσίου αυτού, πού θ' αποτελέσει όπωσδήποτε σταθμό στις παλαιογραφικές και διπλωματικές έρευνες. Ευχόμαστε να έκδοθούν γρήγορα τα Πρακτικά του Συμποσίου, τα όποια θα καταστήσουν γνωστά σε ευρύτερο κύκλο επιστημόνων τα σημαντικά συμπεράσματα στα όποια κατέληξε.

Α. Π.

3ο Διεθνές Συνέδριο Σπουδών ΝΑ Ευρώπης.— Στις 4-10 Σεπτεμβρίου 1974 έγινε στο Βουκουρέστι το τρίτο Διεθνές Συνέδριο Σπουδών ΝΑ Ευρώπης. Το Βουκουρέστι έχει μακρόχρονη παράδοση σ' αυτόν τον επιστημονικό τομέα, αφού ήδη από το 1914 ο Ν. Iorga ίδρυσε εκεί το 'Ινστιτούτο Σπουδών ΝΑ Ευρώπης, πού έχει επιτελέσει ως σήμερα τόσο σημαντικό έργο.

Το Συνέδριο οργάνωθηκε από τη Διεθνή Ένωση Σπουδών ΝΑ Ευρώπης (Association Internationale des Études du Sud-Est Européen) υπό την αίγίδα της Unesco και συνεχίζει την παράδοση πού άρχισε με το πρώτο συνέδριο στη Σόφια το 1966 και το δεύτερο στην 'Αθήνα το 1970. Τα συνέδρια αυτά αποβλέπουν στην ανάπτυξη των ερευνών για την ιστορία και τον πολιτισμό των Βαλκανίων και στη σύσφιξη των επιστημονικών και πνευματικών σχέσεων μεταξύ των βαλκανικών κρατών.

Το Συνέδριο του Βουκουρεστίου ήταν ιδιαίτερα πολυάριθμο: έλαβαν μέρος σ' αυτό χίλιοι τριακόσιοι επιστήμονες από τριάντα μία χώρες και παρουσιάστηκαν πενήντα εισηγήσεις και συνεισηγήσεις και εξακόσιες περίπου ανακοινώσεις.

'Αλλά από τη μεγάλη αυτή επιστημονική συνάντηση έλειπε ή κυπριακή αντιπροσωπεία, εξ αιτίας των φοβερών συμβάντων πού έπληξαν την ελληνική μεγαλόνησο. Την δόνη των συνέδρων γι' αυτά τα γεγονότα εξέφρασε εκ μέρους της ελληνικής αντιπροσωπείας κατά την καταληκτήρια συνεδρία ο πρόεδρος της 'Ελληνικής 'Επιτροπής Σπουδών ΝΑ Ευρώπης κ. Χ. Φραγκίστας, και οι Έλληνες συνέδροι κυκλοφόρησαν μιá έντονη διαμαρτυρία για τις καταστροφές πού επέφερε ή τουρκική εισβολή στον πληθυσμό αλλά και στον πνευματικό και καλλιτεχνικό πλούτο της Κύπρου. 'Επίσης ο πρόεδρος της Σοσιαλιστικής Δημοκρατίας της Ρουμανίας κ. Ν. Τσουσεσέσκου, στο λόγο του κατά την έναρκτήρια συνεδρία, επισήμανε την άπουσία της Κύπρου και καταδίκασε τα γεγονότα πού την προκάλεσαν.

Το πρόγραμμα του Συνεδρίου περιελάμβανε είκοσι έξι θέματα - πλαίσια, στα όποια

είχαν ένταχθῆ ὄλες οἱ ἀνακοινώσεις. Τὰ θέματα αὐτὰ ἀνταποκρίνονται σὲ συγκεκριμένα αἰτήματα, μεθοδολογικά ἢ ἐρευνητικά, τῶν βαλκανικῶν σπουδῶν καὶ ἢ συνεχιζοῦν παλαιότερες ἐρευνες, πὺ ἔχουν ἀπασχολήσει τὴ Διεθνή Ἐνωσι, ἢ θέτουν νέα προβλήματα. Γενικά οἱ βαλκανικὲς σπουδὲς παρουσιάζουν μεγάλη ποικιλία θεμάτων, γιὰτὶ ἐκτείνονται στὸ χῶρο καὶ στὸ χρόνο καὶ ἀναφέρονται σὲ διάφορες ἐπιστῆμες καὶ ἐθνικὲς καὶ πολιτικὲς ἐνότητες. Ἐτσι τὰ εἴκοσι ἕξι θέματα - πλαίσια ἀναφέρονται στὴν Ἱστορία (12 θέματα), τὴ Γλωσσολογία (3), τὴ Λογοτεχνία (4), τὴ Λαογραφία (2), τὴν Ἐθνογραφία (2), τὴν Τέχνη (1), καὶ στὸ Δίκαιο καὶ τοὺς θεσμοὺς (2). Ὅπως εἶναι φυσικό, τὰ ἱστορικά θέματα ἦταν τὰ περισσότερα καὶ ἐκτείνονταν ἀπὸ τοὺς προϊστορικοὺς χρόνους ὡς τὴ σύγχρονη ἐποχὴ. Ἰδιαίτερα ἀπασχόλησαν τὸ Συνέδριο προβλήματα σχετικὰ μὲ τὸ σχηματισμὸ τῶν πόλεων καὶ τὴ διαμόρφωση τοῦ ἀστικοῦ βίου στὸ χῶρο τῆς ΝΑ Εὐρώπης, τόσο στὴν ἀρχαιότητα ὅσο καὶ στοὺς νεωτέρους χρόνους, ἢ ἐθνογένεση τῶν βαλκανικῶν λαῶν, προβλήματα οικονομικῆς καὶ κοινωνικῆς ἀναπτύξεως, καθὼς καὶ οἱ σχέσεις τῶν λαῶν τῆς Βαλκανικῆς μὲ τὴ Μεσόγειο καὶ τὴν Εὐρώπη. Ἐκεῖνο πὺ χαρακτηρίζει τὰ θέματα τοῦ Συνεδρίου εἶναι ἢ προσπάθεια μιᾶς συγκριτικῆς μελέτης τῶν διαφορῶν ἐπιστημονικῶν προβλημάτων σὲ κλίμακα διαβαλκανικῆ καὶ διεθνή.

Μιὰ καινοτομία τοῦ Συνεδρίου ἦταν ἢ ὀργάνωση δύο εἰδικῶν συζητήσεων «στρογγυλῆς τραπέζης» μὲ θέμα α) «*Sylloge nummorum Graecorum*» καὶ β) «Ἡ ΝΑ Εὐρώπη καὶ ἢ Ἀνατολή. Πνευματικὲς σχέσεις». Καινοτομία πολὺ ἐπιτυχημένη, πὺ θὰ πρέπη, νομίζουμε, νὰ συνεχισθῆ στὰ ἐπόμενα συνέδρια γιὰ ἄλλα θέματα.

Στὸ Συνέδριο τοῦ Βουκουρεστίου ἔλαβαν μέρος πενήντα τρεῖς Ἑλληνες καὶ παρουσίασαν ἔννεα εἰσηγήσεις καὶ συνεισηγήσεις καὶ τριάντα πέντε ἀνακοινώσεις. Ἡ ἑλληνικὴ συμμετοχὴ, περιορισμένη σχετικὰ σὲ ἀριθμὸ — ἐξ αἰτίας κυρίως τῶν ἀνωμαλιῶν πὺ προκάλεσε ἢ τουρκικὴ εἰσβολὴ στὴν Κύπρο — ὑπῆρξε ὁμως ἰδιαίτερα ἱκανοποιητικὴ τόσο γιὰ τὴ συμβολὴ τῆς στὶς εἰσηγήσεις καιρῶν θεμάτων ὅσο καὶ γιὰ τὴν ποιότητα καὶ τὴν θεματικὴ ποικιλία τῶν ἀνακοινώσεων.

Στὰ πλαίσια τοῦ Συνεδρίου ὀργανώθηκε Ἡ Ἐκθεση Βιβλίον, ὅπου συγκεντρώθηκε σχεδὸν ὅλη ἢ πρόσφατη ἐκδοτικὴ δραστηριότητα τῶν κρατῶν - μελῶν σχετικὰ μὲ τὴν ἱστορία καὶ τὸν πολιτισμὸ τῶν Βαλκανίων. Ἡ ἑλληνικὴ παρουσία στὴν Ἐκθεση ἦταν σημαντικὴ ἀλλὰ ὄχι πλήρης. Ἀξιόλογη ἦταν ἢ ἐκδοτικὴ δραστηριότητα τῆς Ἐταιρείας Μακεδονικῶν Σπουδῶν καὶ τοῦ IMXA. Σημαντικὴ ἐπίσης συμβολὴ τῆς ἑλληνικῆς ἐπιστῆμης στὶς βαλκανικὲς σπουδὲς ὑπῆρξε καὶ ἢ δημοσίευση μὲ τὴν εὐκαιρία τοῦ Συνεδρίου δύο βιβλιογραφιῶν μὲ τίτλο: α) «*Quatre ans de Bibliographie Historique en Grèce, 1970-1973*», β) «*Moderne Greek Culture. A Selected Bibliography*» — οἱ ὁποῖες συνεχιζοῦν τὶς βιβλιογραφίες πὺ ἐκδόθηκαν μὲ τὴν εὐκαιρία τῶν προηγουμένων συνεδρίων.

Τὸ τρίτο Συνέδριο εἶχε ὀργανώσει μὲ τρόπο ἐξαιρετικὸ ἢ Ρουμανικὴ Ἐπιτροπὴ Σπουδῶν ΝΑ Εὐρώπης κάτω ἀπὸ τὴν προεδρία τοῦ διακεκριμένου μεσαιωνολόγου καθηγητῆ Μ. Berza καὶ μὲ τὴ συμβολὴ τοῦ γενικοῦ γραμματέα τῆς Διεθνοῦς Ἐνώσεως διαπρεποῦς καθηγητῆ Em. Condurachi καθὼς καὶ νεωτέρων ἐπιστημόνων τοῦ Ἰνστιτούτου Σπουδῶν ΝΑ Εὐρώπης.

ΜΑΡΙΑ ΝΥΣΤΑΖΟΠΟΥΛΟΥ - ΠΕΛΕΚΙΔΟΥ

Πανεπιστήμιον Θεσσαλονίκης.

Ἀποχώρηση καθηγητῶν. —Στις 31 Αὐγούστου 1974 ἀποχώρησαν λόγω ὀρίου ἡλικίας οἱ καθηγητῆς: Ἀπόστολος Βακαλόπουλος, τῆς Ἱστορίας τῆς νεωτέρας Ἑλλάδος,

Στυλιανός Πελεκανίδης, τής Βυζαντινής ἀρχαιολογίας, καὶ Νικόλαος Πλάτων, τής Προϊστορικής ἀρχαιολογίας.

Διορισμοὶ νέων καθηγητῶν:

Ὁ κ. Θεόδωρος Σαδικάκης, τακτικὸς καθηγητὴς τής Ρωμαϊκῆς Ἱστορίας, ἕως τώρα ἑκτακτὸς καθηγητὴς τής ἐκτάκτου αὐτοτελοῦς ἔδρας (7.5.1974).

Ὁ κ. Ἀναστάσιος Μέγας, τακτικὸς καθηγητὴς τής γ' τακτικῆς ἔδρας τής Λατινικῆς φιλολογίας, ἕως τώρα ἑκτακτὸς καθηγητὴς τής ἐκτάκτου αὐτοτελοῦς ἔδρας (7.10.1974).

Ὁ κ. Δημήτριος Λυπουρλής, τακτικὸς καθηγητὴς τής δ' τακτικῆς ἔδρας τής Ἀρχαίας ἑλληνικῆς φιλολογίας, ἕως τώρα ἑκτακτὸς καθηγητὴς τής α' ἐκτάκτου αὐτοτελοῦς ἔδρας (21.10.1974).

Ἡ κ. Μαρία Χαρίτου-Φατούρου, ἐπικουρικὴ καθηγήτρια στὴν ἔδρα τής Γενικῆς ψυχολογίας (5.10.1974).

Ἐπίσης, σύμφωνα μὲ τὴ Συντακτικὴ πράξις τής 3 Σεπτεμβρίου 1974 «Περὶ ἀποκατάστασως τής νομιμότητος εἰς τὰ Ἀνώτατα Ἐκπαιδευτικὰ Ἰδρύματα», ἐπανήλθαν στὶς θέσεις των, ἀπὸ τίς ὁποῖες εἶχαν ἀπολυθῆ τὸν Φεβρουάριο τοῦ 1968 ἢ εἶχαν παραιτηθῆ:

Ὁ κ. Μιχαὴλ Σακελλαρίου, τακτικὸς καθηγητὴς τής Ἀρχαίας Ἱστορίας.

Ὁ κ. Σταμάτιος Καρατζᾶς, τακτικὸς καθηγητὴς τής β' ἔδρας τής νεωτέρας ἑλληνικῆς φιλολογίας.

Ὁ κ. Γεώργιος Σαββίδης, τακτικὸς καθηγητὴς τής γ' ἔδρας τής νεωτέρας ἑλληνικῆς φιλολογίας.

Ὁ κ. Δημήτριος Μαρωνίτης, ὑφηγητὴς στὴν α' ἔδρα τής ἀρχαίας ἑλληνικῆς φιλολογίας.

Σύμφωνα μὲ τὸ ἄρθρο 2 τής ἴδιας Συντακτικῆς πράξεως, κατὰ τὴ συνεδρία τής Φιλοσοφικῆς Σχολῆς τής 24 Ὀκτωβρίου 1974, ἐπανεκρίθησαν καθηγητὲς ποὺ εἶχαν διορισθῆ σὲ ἔδρες ἀπολυθέντων ἢ παραιτηθέντων καθηγητῶν. Ἀπὸ τοὺς ἐπανακριθέντας ἐξελέγησαν καὶ πάλι οἱ κ.κ. Ἀπόστολος Σαχίνης, τακτικὸς καθηγητὴς τής β' ἔδρας τής νεωτέρας ἑλληνικῆς φιλολογίας, καὶ Εὐδοξος Τσολάκης, τακτικὸς καθηγητὴς τής μεσαιωνικῆς ἑλληνικῆς φιλολογίας. Δὲν ἐπανεξελέγησαν οἱ κ.κ. Καριοφίλης Μητσάκης, ἕως τώρα τακτικὸς καθηγητὴς τής α' ἔδρας τής νεωτέρας ἑλληνικῆς φιλολογίας, καὶ Παναγιώτης Μαστροδημήτρης, ἕως τώρα ἑκτακτὸς καθηγητὴς τής ἐκτάκτου αὐτοτελοῦς ἔδρας τής νεωτέρας ἑλληνικῆς φιλολογίας.

Ἀναγόρευση διδακτόρων.—Κατὰ τὸ πρῶτο ἐξάμηνο τοῦ 1974, ἀναγορεύθηκαν διδάκτορες τής Φιλοσοφικῆς Σχολῆς οἱ ἀκόλουθοι:

Βασ. Δημητριάδης, μὲ θέμα: «Ἡ Κεντρικὴ καὶ Δυτικὴ Μακεδονία κατὰ τὸν Ἑβλιγιὰ Τσελεμπή» (10.1.1974).

Χρυσ. Μαυροπούλου, μὲ θέμα: «Οἱ τοιχογραφίες τοῦ 13ου αἰῶνα στὴν Κουμπελίδικη τῆς Καστοριάς» (31.1.1974).

Ἄλ. Διαμαντόπουλος, μὲ θέμα: «Ἡ Προμήθεια τοῦ Αἰσχύλου» (7.2.1974).

Ἐμμ. Στάθης, μὲ θέμα «Μετριάσμος καὶ ἐπαύξηση τοῦ λόγου» (7.2.1974).

Ἄμπντ Ἐλ Ἀζίμ Χουσεῖν, μὲ θέμα: «Ἰθαγενεῖς Αἰγύπτιοι εἰς τὸν Πτολεμαϊκὸν στρατὸν» (28.2.1974).

Γ. Χουρμουζιάδης, μὲ θέμα: «Ἡ ἀνθρωπόμορφη εἰδωλοπλαστικὴ τής νεολιθικῆς Θεσσαλίας. (Προβλήματα κατασκευῆς τυπολογίας καὶ ἐρμηνείας)» (7.3.1974).

Α.Κ.Μ. Ἀμζάντ Χοσσαῖν Μιάν, μὲ θέμα: «Ἡ πηλοπλαστικὴ τῶν Ταξίλων καὶ τὰ ἑλληνιστικά της στοιχεῖα» (13.6.1974).

Ὁμιλίες ξένων προσκεκλημένων.—Προσκαλεσμένοι ἀπὸ τῆ Σχολῆ ἔκαναν διαλέξεις οἱ ἀκόλουθοι:

Ὁ διευθυντὴς τῆς Ἀρχαιολογικῆς Ὑπηρεσίας Κύπρου κ. Β. Καραγεώργης μὲ θέμα: «Τὸ κενοτάφιον τοῦ τελευταίου βασιλέως τῆς Κύπρου Νικοκρέοντος καὶ ἡ Μακεδονικὴ ἐπίδρασις εἰς τὴν Κύπρον» (27.2.1974).

Ὁ καθηγητὴς τοῦ Brown University Η.Π.Α. κ. W. F. Wyatt μὲ θέμα: «Οἱ γλωσσικοὶ πρόγονοι τοῦ Ὀμήρου» (22.3.1974).

Ὁ καθηγητὴς τῆς Ἀρχαιολογίας τοῦ Πανεπιστημίου τῆς Βόννης κ. N. Hinumelmann μὲ θέμα: «Τὸ βουκολικὸ στοιχεῖο στὴν ἀρχαία ἑλληνικὴ τέχνη» (26.3.1974).

Ὁ καθηγητὴς τῆς Ἀρχαιολογίας τοῦ Πανεπιστημίου Chieti Ἰταλίας κ. L. Beschi μὲ θέμα: «Ἀρχαία μνημεῖα τῆς Κρήτης στὴ Βενετία» (3.4.1974).

Ὁ καθηγητὴς τῆς Φιλοσοφικῆς Σχολῆς τοῦ Αὐτονομίου Πανεπιστημίου τῆς Μαδρίτης κ. M. F. Galiano μὲ θέμα: «Ὁ Πλάτων σήμερα» (28.4.1974).

Ὁ καθηγητὴς τῆς κλινικῆς ψυχολογίας τοῦ Πανεπιστημίου τοῦ Λονδίνου κ. V. Meyer μὲ θέμα: «Θεραπεία τῆς συμπεριφορᾶς» (στὰ ἀγγλικά) (17.5.1974).

Ὁ καθηγητὴς τῆς Ρωσικῆς καὶ Βαλκανικῆς Ἱστορίας τοῦ Πανεπιστημίου τῆς Ὁξφόρδης κ. D. Obolensky μὲ θέμα: «The Beginnings of Russian Historiography» (31.5.1974).

Ἑταιρεία Μακεδονικῶν Σπουδῶν.

Διὰ λέξεις.— Ἡ Ἑταιρεία διοργάνωσε ἀπὸ τὸν Ὀκτώβριο 1973 ἕως τὸν Μάιο 1974 τὶς ἐξῆς διαλέξεις:

Γεώργιος Μέγας: «Ἡ ἔννοια καὶ ὁ χαρακτήρ τῶν ἀναστεναρίων» (31.10.1973).

Δημ. Γ. Σερεμέτης: «Πληροφορίαι περὶ Μακεδονίας ἐκ τῶν ἀμερικανικῶν ἀρχείων (ἀναφοραὶ προξένων)» (5.2.1974).

Σόλων Κυδωνιάτης: «Ἡ πρωτεύουσα καὶ ἡ Βόρειος Ἑλλάς» (26.2.1974).

Ἀπόστολος Δασκαλάκης: «Ἡ θεοποίησις τοῦ Μεγάλου Ἀλεξάνδρου» (5.3.1974).

Γεώργιος Θεοχαρίδης: «Ἀπὸ τὸν ἀγῶνα τοῦ Βουλγαροκτόνου κατὰ τῶν Βουλγάρων. Ἡ κατάληψις τοῦ Σιρμίου καὶ ἡ Θεσσαλονίκη» (12.3.1974).

Ἀπόστολος Βακαλόπουλος: «Ἡ μεγάλη στιγμή τοῦ '21» (22.3.1974).

Χρῆστος Λαμπρινός: «Ἡ αὐτοβιογραφία καὶ ὁ κόσμος τοῦ Ἀναστασίου Ἡλίου Πηχιῶν» (3.4.1974).

Ζαχαρίας Τσιρπανλῆς: «Προβλήματα ἐκ τῆς ζωῆς καὶ τοῦ ἔργου τοῦ ἐκ Βεροῖας σοφοῦ Ἰωάννου Κωττουνοῦ» (30.4.1974).

Δημήτριος Κανατσούλης: «Ἡ συμβολὴ τῶν πρὸ τοῦ Φιλίππου βασιλέων εἰς τὴν ὀργάνωσιν καὶ εἰς τὴν ἐν γένει ἐξέλιξιν τῆς Μακεδονίας» (7.5.1974).

Ἐγκρίνεται τῆς Βιβλιοθήκης.— Στις 17 Φεβρουαρίου 1974 ἔγιναν μὲ ἐπίσημη τελετὴ τὰ ἐγκαίνια τῆς Βιβλιοθήκης τῆς Ἑταιρείας Μακεδονικῶν Σπουδῶν. Παρέστησαν ἐκπρόσωποι τῶν ἀρχῶν τῆς πόλεως, ἄνθρωποι τῶν γραμμάτων καὶ φίλοι τῆς Ἑταιρείας. Μίλησαν σχετικὰ μὲ τὴν ἐγκαινιαζόμενη βιβλιοθήκη οἱ κ.κ. Χ. Φραγκίστας καὶ Ν. Π. Ἀνδριώτης, πρόεδρος καὶ ἀντιπρόεδρος τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου. Οἱ ὁμιλητὲς ἐπεσήμαναν τοὺς σκοποὺς τῆς Βιβλιοθήκης, εὐχαρίστησαν ὅσους συνέβαλαν στὴν ὀλοκλήρωσίν της, καὶ ἔδωσαν στοιχεῖα ἀναφορικὰ μὲ τὰ περιλαμβανόμενα βιβλία, τὸν τρόπο ἀποκτήσεως καὶ τὸ εἶδος αὐτῶν. Τέλος τονίσθηκε ἡ μοναδικότης τῆς Βιβλιοθήκης στὸν βαλκανικὸ χῶρο, γιὰ τὸ σύνολο σχεδὸν τῶν βιβλίων της ἀναφέρεται στὴ Μακεδονία καὶ τὰ Βαλκάνια καὶ πολλὰ μάλιστα ἀπ' αὐτὰ εἶναι ἀρκετὰ παλαιὰ (16ου αἰῶνα καὶ μετέπειτα).